

JAVNI ZAVOD KNJIŽNICA GORNJA RADGONA

Janja Kreslin Rauter

**KNJIŽNE ČAJANKE ZA MLADE KOT SPODBUDA ZA
BRANJE IN KAKOVOSTNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA
ČASA: PRIMER KNJIŽNICE GORNJA RADGONA**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Gornja Radgona, 2023

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Janja KRESLIN RAUTER

Naslov pisne naloge: Knjižne čajanke za mlade kot spodbuda za branje in kakovostno preživljanje prostega časa: primer Knjižnice Gornja Radgona

Kraj: Gornja Radgona

Leto: 2023

Št. strani: 29

Št. slik: 8

Št. preglednic: /

Št. prilog: 1

Št. strani prilog: 3

Št. referenc: 18

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v Javnem zavodu Knjižnica Gornja Radgona. Mentor v času strokovnega usposabljanja: Andreja Vučak Hribar, Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona.

UDK: 027.02-053.2(497.41 Gornja Radgona)

Ključne besede: bralna kultura, bralna pismenost, mladostniki, projekti, čajanke, splošne knjižnice

Izvleček:

Knjižnica Gornja Radgona je splošna knjižnica, ki skupaj s svojimi enotami – krajevnimi knjižnicami Apače in Radenci opravlja knjižnično dejavnost v skladu z Zakonom o knjižničarstvu in drugimi pravnimi zakoni in podzakonskimi akti ter pravilniki, vezanimi na knjižnično dejavnost. Ena od nalog, ki nam jih nalaga Zakon o knjižničarstvu (ZKnj–1) iz leta 2001 je, da smo knjižnice tiste, ki organiziramo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture. Še kako se zavedamo, da je slednja ključna za uspešno bralno pismenost in ker je potrebno krepiti bralno kulturo in bralno pismenost že od rojstva, imamo v knjižnici številne dogodke namenjene najmlajšim bralcem in tudi tistim v predbralnem obdobju. Manj pozornosti pa posvečamo odraščajoči mladini, zato smo od leta 2022 v fazi kako pristopiti do mladostnikov in kako kvalitetno oblikovati projekte namenjene prav njim. Raziskava, ki smo jo izvedli na Osnovni šoli Gornja Radgona, nam je podala ključne elemente pri oblikovanju projekta Knjižne čajanke za mlade v knjižnici Gornja Radgona. Za raziskavo smo uporabili kvantitativno metodo. Izvedli smo zbiranje mnenj z anketiranjem in dobili podatke, ki nam bodo v pomoč pri oblikovanju naših Knjižnih čajank namenjenim mladim. Knjižne čajanke bomo oblikovali tako, da bo v ospredju branje in delavnice povezane s temo čajanke ter kot najustreznejši dan za izvedbo knjižnih čajank se je izkazal petek. Dobljeni podatki pa so nam dali tudi razmislek za naše nadaljnje delo z mladostniki in kako oblikovati njim čimbolj prijazno knjižnico.

Zahvala

Največja zahvala gre mentorici in direktorici Javnega Zavoda knjižnica Gornja Radgona Andreji Vučak Hribar, ki mi je s svojo strokovnostjo in znanjem veliko pripomogla na poti do bibliotekarskega izpita za bibliotekarja. Kot mentorici se ji zahvaljujem za strokovno vodenje in pomoč pri izdelavi naloge za bibliotekarski izpit. Kot direktorici pa iskrena hvala za razumevanje, podporo in srčnost pri vseh izobraževanjih in študijskih obveznostih. Gospa Andreja Vučak Hribar, hvala iz srca.

Velika hvala tudi gospodu ravnatelju Osnovne šole Gornja Radgona Dejanu Kokolu za dovoljenje in sodelovanje pri izvajanju ankete. Hvala za dostopnost, angažiranost, ažurnost, korektnost in natančnost.

Hvala sodelavki, profesorici slovenskega jezika s književnostjo Tamari Duh za lektorski pregled naloge.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 KNJIŽNICA GORNJA RADGONA	3
3 MLADI, PROSTI ČAS IN KNJIŽNICA.....	5
3.1 ADOLESCENCA	5
3.2 PROSTI ČAS MLADIH.....	6
3.3 MLADI IN VLOGA KNJIŽNIC	8
4 BRALNA KULTURA IN BRALNA PISMENOST	10
4.1 V KNJIŽNICI SO PRAVLJICE DOMA	10
5 DEJAVNOSTI ZA MLADE V KNJIŽNICI GORNJA RADGONA	12
5.1 SEM PRAVLJIČAR ANDERSEN	13
5.2 NATEČAJI.....	13
5.3 RASTEM S KNJIGO	13
5.4 LITERARNI POGOVORI	14
5.5 ČAJANKE	14
6 KNJIŽNE ČAJANKE ZA MLADE V KNJIŽNICI GORNJA RADGONA	15
6.1 VZOREC.....	16
6.2 PRIPOMOČKI	16
6.3 REZULTATI.....	17
7 RAZPRAVA.....	24
8 ZAKLJUČEK	26
9 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	28
PRILOGE.....	1
PRILOGA 1	1

KAZALO SLIK

Slika 1: Odstotek včlanjenosti v knjižnico Gornja Radgona n = 68 (100 %)	17
Slika 2: Razumevanje pojma knjižne čajanke n = 68 (100 %)	18
Slika 3: Razlog za branje n = 68 (100 %)	19
Slika 4: Vrednotenje tem pri knjižnih čajankah n = 68 (100 %)	20
Slika 5: Aktivnosti na knjižnih čajankah n = 60 (88 %)	21
Slika 6: Delež udeležbe na knjižnih čajankah n = 67 (99 %)	22
Slika 7: Ura izvajanja knjižnih čajank n = 67 (99 %)	23
Slika 8: Pridobivanje informacij o novostih in dogodkih v knjižnici Gornja Radgona n = 68 (100 %)	24

1 UVOD

Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona (v nadaljevanju JZK Gornja Radgona) deluje kot javni zavod na področju knjižničarstva in izobraževanja odraslih, v skladu z Zakonom o knjižničarstvu, z Odlokom o ustanovitvi zavoda, Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo, Zakonom o izobraževanju odraslih ter drugimi predpisi, ki urejajo področje njegovega delovanja. Poslanstvo JZK Gornja Radgona je izvajanje knjižnične in izobraževalne dejavnosti kot javne službe (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2022, str.2).

Prvi zapisi o JZK Gornja Radgona (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2022, str. 2) segajo v prejšnje stoletje. V letu 1945 je časopis Večer zavod prvič omenil kot organizacijo, ki izvaja razna predavanja in tečaje na podeželju. Organizacija je skozi čas doživela številne reorganizacije – od Delavske univerze Gornja Radgona, Ljudske univerze Gornja Radgona, Zavod za izobraževane odraslih in mladine ter današnji Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona ustanovljen z odlokom dne, 15. 5. 2013 in dopolnjen dne, 15. 7. 2014. Kljub številnim spremembam pa zavod ves čas izvaja dve glavni dejavnosti, in sicer:

- knjižničarsko dejavnost, ki je tudi glavna dejavnost in
- izobraževanje odraslih.

JZK Gornja Radgona gradimo in oblikujemo kot fizični prostor in v času v katerem se nahajamo, tudi kot virtualni prostor z globalnim dosegom in močnim interesom za lokalno dogajanje ter socialno vključitvijo različnih skupin prebivalcev (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2019, str. 6). Ker se zavedamo, da so uporabniki ključni za uspešen razvoj in delovanje knjižnice, jih postavljamo v ospredje kot enakopravne partnerje pri oblikovanju storitev.

Cilji JZK Gornja Radgona sledijo zastavljenim srednjeročnim ciljem strateškega načrta 2020–2025. Želimo postati osrednji in hkrati edinstveni hram znanja v naši in širši regiji, kamor se bodo zatekali najmlajši in najstarejši člani naše družbe. Hram, ki bo dostopen vsem in bo odprla vrata vsem željnim znanja, izobraževanja in sprostitev. Knjižnična dejavnost je tista, ki JZK Gornja Radgona dodeljuje glavno vlogo pri razvoju bralne kulture mladih in starejših v celotni regiji, ki jo pokriva (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2022, str. 3).

Mladost je obdobje, kjer potekajo še kako pomembni razvojni procesi. Gre za proces oblikovanja, kjer se iz otroka razvije odrasla oseba in na tej poti razvoja zraven družine, šole in vrstnikov zasedamo svoje mesto tudi knjižnice, ki lahko pripomoremo k pozitivnemu razvoju mladostnikov. Skozi knjižnične dejavnosti jim omogočamo razvijanje kritičnega mišljenja, krepimo bralno in pisno kulturo, oblikujemo radovedne in kritične iskalce informacij. Mladostnikom skušamo približati knjižnico kot kulturno-umetniški prostor (Mestna knjižnica Ljubljana, 2016, str. 12–20).

Predmet obravnave te naloge se navezuje na napisano. Potrebno je postaviti v ospredje ne samo otrok in starejših, ampak tudi mladostnike. Potrebno je vzgajati mlade bralce, jim omogočiti soustvarjanje vsebin in kvalitetno preživljanje prostega časa. V JZK Gornja Radgona smatramo, da se zgodnje obdobje mladostništva prične že pri 11. letih in traja vse do 15. leta. Iz slednjega izhaja, da smo v JZK Gornja Radgona in v okviru našega strateškega načrta v fazi oblikovanja Knjižnih čajank za mlade, ki bodo namenjene mladim višjih razredov osnovnih šol. Gre za projekt, s katerim bomo skušali mladim knjižnico prikazati kot kulturno-umetniški prostor, kjer bodo soustvarjalci vsebin in kjer bodo ob literaturi v ospredju tudi druge aktivnosti. S projektom bomo poskrbeli, da bodo mladi v zgodnjem obdobju mladostništva, kar se da koristno in kvalitetno preživljali prosti čas in da bodo naše čajanke dojemali kot dogodek koristnega druženja s sovrstniki, prijatelji in ne kot obvezo. A glede na želje, in da bi se lahko kar se da približali mladostnikom in tako uresničili njihove želje ter pozitivno plat Knjižnih čajank, je potrebno raziskati, kaj je tisto česar si mladi res želijo. Zanima nas, kaj so tiste teme in aktivnosti, ki bi mlade bralce pritegnile k obisku omenjenega projekta. Zato smo v mesecu marcu 2023 izvedli anketo v pisni obliki na Osnovni šoli Gornja Radgona, v katero smo vključili učence 6., 7., 8., in 9. razreda, iz vsakega razreda po en oddelek, da bi pridobili najbolj relevantne podatke za oblikovanje našega projekta. Ker gre za anketiranje mladih do 15. leta starosti (mladoletnih oseb), smo pridobili pisno soglasje staršev za sodelovanje njihovih otrok pri anketiranju. Anketa je anonimna in prostovoljna.

Teoretični del vsebuje predstavitev JZK Gornja Radgona, projektov, ki jih izvajamo za krepitev bralne kulture bralcev začetnikov in mladih bralcev, in pregled domače in tuje literature vezane na temo in cilje raziskovalne naloge.

Za sledečo raziskavo smo se odločili, ker želimo pritegniti obisk šoloobvezne mladine v knjižnico. Ta raziskava je velik doprinos za JZK Gornja Radgona, kajti z njo smo raziskali področje koristnosti projektov za bralce začetnike in mlade bralce, kako povečati obisk šoloobvezne mladine v knjižnici, kako oblikovati nove projekte, za katere je potrebno predhodno raziskati področja in predvsem katere so tiste teme in aktivnosti za mlade, ki jih bodo vključevale naše Knjižne čajanke in katere bodo mladim omogočale koristno in kvalitetno preživljanje prostega časa v okviru JZK Gornja Radgona.

2 KNJIŽNICA GORNJA RADGONA

JZK Gornja Radgona je osrednja splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost v treh enotah, ki tvorijo knjižnično mrežo zavoda, in sicer:

- Osrednja knjižnica Gornja Radgona
- Krajevna knjižnica Apače
- Krajevna knjižnica Radenci

V vseh treh enotah se nahaja oddelek za otroke in mladino, oddelek za odrasle, izposoja, mesto za uporabo didaktičnih pripomočkov (raznih didaktičnih iger, knjig, pobarvank ...) in čitalnica ter računalniška mesta za uporabnike. Vsaka od enot ima prostor (res da odvisno od njene velikosti), v katerem se odvijajo razni kulturni, izobraževalni, pravljичni, ustvarjalni in drugi podobni dogodki. Vse enote knjižnic so dostopne različnim ciljnim skupinam prebivalstva: od naših najmlajših uporabnikov, do mladine, odraslih, upokoencev, zaposlenih, brezposelnih oseb in uporabnikom s posebnimi potrebami.

JZK Gornja Radgona je splošna knjižnica, katere ustanoviteljice so štiri občine, ki imajo različne ustanoviteljske deleže in tako opravlja knjižnično javno službo za območje občin ustanoviteljic:

- Občina Gornja Radgona
- Občina Radenci
- Občina Apače
- Občina Sveti Jurij ob Ščavnici

Kakor lahko zasledimo v strateškem načrtu JZK Gornja Radgona (2019, str. 8), knjižnica izvaja naloge, ki so v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (ZKnj-1) iz leta 2001 in so usmerjene k zagotavljanju potreb uporabnikov. Naj povzamemo le nekatere od nalog, ki jih opravlja:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- izdeluje knjižnične kataloge, podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- nudi prostor, dogodke, predavanja za vseživljenjsko izobraževanje (prepletanje knjige, znanja in izobraževanja),
- pokriva področja domoznanstva – zbira lokalno zgodovino,
- zagotavlja dostop do knjižnega in neknjižnega gradiva (v prostem dostopu), ki ga kupujemo v skladu s Standardom za splošne knjižnice in potrebami lokalnega okolja,
- omogoča dostop do elektronskih gradiv,
- izvaja bibliopedagoške in biblioandragoške dejavnosti za dvig bralne kulture in širjenje informacijske pismenosti,
- omogoča medknjižnično izposajo,
- informacijsko opismenjevanje, izobražuje uporabnike in za uporabnike prireja tečaje, delavnice za različna interesna področja uporabnikov,
- posreduje bibliografske in druge informacije ter storitve,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne dogodke, letake, plakate za vzpodbujanje uporabnikov k dvigu bralne kulture in posledično povečuje veljavo in obisk knjižnice,
- zagotavlja dostop in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih.

Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona je PROAKTIVNA knjižnica, kar pomeni da je (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2019, str. 13):

- prostor navdiha (razmišljanje, branje, ustvarjalnost ...),
- prostor učenja (neformalno izobraževanje, samostojno učenje ...)
- prostor srečevanj in druženj (predavanja, diskusije, pogovori, delavnice, razstave ...).

Smo sodobna in k uporabniku usmerjena knjižnica. Naša dolžnost je (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2019),

- da poskrbimo za vključenost predšolskih in šolskih otrok v knjižnico. Prebivalstvo v lokalni skupnosti se stara, rezultati na področju bralne pismenosti so zelo slabi, zato je naš namen povečati predbralno pismenost in dvig bralne kulture osnovnošolcev, kar želimo storiti tudi s projektom Knjižne čajanke za mlade. Dvig bralne pismenosti vodi tudi do prebivalcev z ustrezno izobrazbo in razvitimi kompetencami,
- da posvečamo pozornost tudi starejšim in jim nudimo razna namenska izobraževanja,
- ter da ne pozabimo na brezposelne osebe, ki potrebujejo še dodatno pozornost zaradi svoje dolgotrajne brezposelnosti in jim tako nudimo podporo pri ponovni vključitvi v družbo preko projektov v knjižnici.

3 MLADI, PROSTI ČAS IN KNJIŽNICA

Mladost je obdobje v katerem potekajo številni razvojni procesi. Je obdobje, v katerem igrajo ključno vlogo tako posamezniki, kot institucije. Ključni dejavniki za zdrav prehod iz mladostnika v odraslo osebo zasedajo družina mladostnika, vrstniki in šola. Med vsemi temi dejavniki pa vidimo še eno pomembno institucijo, ki lahko veliko prispeva k zdravemu razvoju mladostnika in lahko s svojim delom prav tako odigra ključno vlogo v viharnem obdobju odraščanja in to je knjižnica kot institucija, ki je vir znanja, hram modrosti, učenosti in prostor, ki mladostnikom nudi kvalitetno preživljanje prostega časa. Kakor navaja avtorica Derganc (2004, str. 7) v svoji knjigi Prosti čas mladih, je mladostništvo obdobje in proces duševnega dozorevanja iz otroka v odraslo osebo. Proces odraščanja poteka med otrokom in njegovim predmetnim in družbenim okoljem, prehod od odvisnosti in zaščitenosti v okovih lastne družine k poti samostojnega odločanja in delovanja. Pomembno je razviti sposobnost skrbi za druge, kar pa zahteva spremembe v odnosu do sebe in sveta in s tem pridobitev novih pogledov na svet, zajemanje novih stališč in zmožnosti. V mladostništvu se mladostnik ukvarja predvsem z lastno identiteto, kako se znajti v okolju, družbi in času v katerem se nahaja.

3.1 ADOLESCENCA

Ule (2008, str. 53) definira pojem adolescence kot obdobje, ki obsega primarne in psihološke procese razvoja in zajema obdobje zgodnje mladosti med 12. in 18. letom, ali drugače

imenovano najstništvo. Zajema psihofizične spremembe in ne toliko družben položaj mladostnikov. Je čas iskanja, preizkušanja, čas čustvenega, socialnega in kognitivnega razvoja.

Kot navaja Derganc (2004, str.7, 8) je adolescenca najpomembnejše obdobje za oblikovanje posameznikove identitete. Nerazrešeni problemi prejšnjih faz pripeljejo do identitetne zmede, ko mladostnik več ne ve kdo je, kaj želi od življenja in zato se preizkuša v različnih vlogah. Identitetno krizo pa še poslabšajo spremembe na duševnem področju in hitra fizična rast. Mladostnik se tako spopada s številnimi razvojnimi nalogami kot so; prej omenjene iskanje lastne identitete in samopodobe, oblikovanje odnosa do lastnega telesa in spolne vloge, oblikovanja odnosa s starši, vrstniki in drugimi avtoritetami, oblikovanje odnosa do prihodnosti in prilagajanje družbenemu okolju. Te razvojne naloge si v časovnem okvirju sledijo tako:

- telesni razvoj (od 11. do 15. leta),
- kognitivni razvoj (od 12. do 17. leta),
- spremembe v socializaciji (od 13. do 19. leta) in
- oblikovanje identitete (od 14. do 20. leta).

Skozi vse te razvojne naloge, s katerimi se mladostnik srečuje v obdobju odraščanja, moramo videti tudi svojo vlogo knjižnice in knjižničarji. S pravim pristopom, programi in projekti lahko veliko doprinesemo k izoblikovanju odgovornih, razmišljujočih, vedoželjnih, samostojnih in sočutnih mladostnikov. S kvalitetno preživetim prostim časom mladostnikov v knjižnici lahko pripomoremo k izobraženim in z ustreznimi kompetencami za življenje pripravljenimi mladimi posamezniki. Iz vseh teh vidikov je pomembno, kako oblikujemo programe za mlade, da se jih bodo udeleževali in tako kvalitetno preživljali svoj prosti čas. Pomembno je raziskati, katera so tista področja, ki mlade interesirajo in tudi s tega vidika smo se v JZK Gornja Radgona odločili, da raziščemo interese mladih in le tako bomo lahko pravilno oblikovali Knjižne čajanke, pridobili obisk na naših čajankah ter predvsem pomembno, da bomo z našimi Knjižnimi čajankami vplivali na pravičen razvoj in kvalitetno preživljanje prostega časa mladih.

3.2 PROSTI ČAS MLADIH

Kot smo že zapisali, je pomembno kako mladi preživijo čas, čas ko niso v šoli; torej svoj prosti čas. Avtorica Kristančič (2007, str. 39) definira prosti čas kot čas, ki ni zapolnjen z obveznostmi šole, s področja dela, družine in drugimi družbenimi obveznostmi. Je čas, ko se posameznik na

osnovi osebne izbire hoče sam izražati in se razvijati, če le ima za to sredstva in možnosti. Prosti čas se pojavlja v treh osnovnih oblikah:

- počitka – oddiha,
- razvedrila – zabave,
- razvijanja osebnosti – učenju za učenje.

Vse te oblike pa se med seboj prepletajo in dopolnjujejo. Predvsem izobraževalni vidik prostega časa ima izrazit pomen za posameznika. In ker knjižnice vsekakor izobražujemo, je velik pomen na nas, kakšne vsebine ponuditi mladostnikom, da bodo karseda kvalitetno in izobraževalno preživeli svoj prosti čas, in da ga bodo kljub izobraževalnemu namenu dojeli še zmeraj kot prosti čas.

Kot navaja avtorica Kristančič (2007, str. 41–43) je na splošno kulturnem področju prosti čas zelo pomemben za razvoj kulturnega ustvarjanja. Številni strokovnjaki poudarjajo njegovo vzgojno-izobraževalno funkcijo kot zelo pomemben dejavnik vsestranskega razvoja, oblikovanje osebnosti in vzgoje za življenje nasploh. Prosti čas je pomemben za razvoj telesnih, intelektualnih, estetskih, delovnih, moralnih in še številnih drugih procesov v oblikovanju osebnosti.

Slovenska raziskava Mladina 2000 (Ule idr., 2002, str. 69–76) je pokazala, da mladi kot najpogostejšo dejavnost, ki jo počnejo v prostem času navajajo ukvarjanje s športom, obiskovanje kina, gledališč in koncertov, lenarjenje, obiskovanje sorodnikov in dodatno izobraževanje. Predvsem dejavnost dodatno izobraževanje je nam knjižnicam velikega pomena, ker nam da veliko novih možnosti za oblikovanje raznih projektov in dejavnosti, ki jih oblikujemo za mlade in je hkrati pokazatelj večje verjetnosti, da se bodo mladi udeleževali takšnih dogodkov. Raziskava je tudi pokazala, da mladi manj pogosto berejo, kar je za nas tudi opozorilo, da je potrebno večjo pozornost namenjati bralni kulturi mladostnikov – torej osnovnošolcem. Že s tega vidika so Knjižne čajanke za mlade v JZK Gornja Radgona projekt, s katerim bodo mladi kvalitetno preživeli prosti čas, se dodatno izobraževali, krepili bralno kulturo in s tem interes za branje.

Raziskava Mladina 2010 (Lavrič idr., 2011) je prinesla bolj obetavne rezultate s področja prostoročnih dejavnosti mladih vezanih na branje. Največji delež mladih se vsaj enkrat tedensko

ukvarja s športom v prostem času, nato sledi branje. Dobrih 19 % mladih v prostem času bere vsaj 4-krat na teden. Pisanje (dnevnika, pesmi, pisem) se je izkazalo za dejavnost, v kateri se mladi najredkeje udeležujejo v prostem času. Torej izsledki raziskave kažejo, da so mladi najpogosteje športno dejavni, razmeroma pogosto pa tudi berejo. Na kar verjamemo, smo vplivale tudi knjižnice s svojimi projekti in usmerjenostjo k krepitevi bralne kulture in bralne pismenosti predšolskih in šolskih otrok.

Tudi raziskava Mladina 2020 (Lavrič idr., 2021) je pokazala podobne rezultate kot predhodna raziskava, in sicer visoka stopnja priljubljenosti športnih aktivnosti. Visoko na lestvici prostočasnih aktivnosti pa sta poslušanje glasbe in branje. A, je potrebno upoštevati, da npr. branje ni izključno povezano s kulturno dejavnostjo, ampak lahko zajema branje v izobraževalne in druge namene.

3.3 MLADI IN VLOGA KNJIŽNIC

Splošne knjižnice na različne načine skrbimo za pridobivanje novih članov, kamor seveda prištevamo naše najmlajše in mladinske bralce. Za pridobitev teh vrst bralcev pa so vsekakor potrebni dobri strokovni pristopi k tipom različnih vzgojnih ustanov, kamor prištevamo tako vrtce kot šole. Tudi knjižnica mora imeti kvalitetno ponudbo gradiv, ustrezno usposobljen kader in raznolike oblike dela z mladimi bralci. JZK Gornja Radgona se lahko pohvali z vrsto uspešnih sodelovanj z vrtci (npr. obiski knjižnic, sodelovanje pri projektih kot je Dnevnik pravljic, itd.), ki se nahajajo na področju njenega delovanja, z osnovnimi šolami (sodelovanje na raznih natečajih, projektih Rastem s knjigo itd.) in tudi s srednjo šolo (npr. sodelovanje pri projektu Dan poezije, itd.).

Kot navaja avtorica Bošnjak (2006, str. 80, 81) v svojem članku Mladi potrebujejo knjižnico, knjižnice opravljamo pomembno vlogo in sicer; knjižnično in knjižno vzgojo, ki se med seboj prepletata. Obe se pričenjata že v predbralnem obdobju, potekata pa bodisi individualno ali skupinsko. Individualno poteka knjižnična ali knjižna vzgoja kar med izposajo, s svetovanjem, z usmerjanjem otroka za njegovo primerno starostno stopnjo, žanrom in zvrstem glede na bralne interese otrok oziroma mladostnikov. V skupinske oblike književne vzgoje pa prištevamo že v zgodovini uveljavljene pravljичne urice, igralne urice s knjigo, pravljичne uganke,

bibliopedagoške ure za predšolske in šolske otroke, pogovori z ustvarjalci za mladino (pisatelji, pesniki, ilustratorji ...)

Aupič idr. (2018, str. 25, 26) ugotavljajo, da so slovenske splošne knjižnice dale med storitvami, ki jih izvajajo najvišjo prioriteto storitvam za otroke in storitvam za spodbujanje branja ter pismenosti. Več kot 75 % knjižnic daje prioriteto omenjenima storitvama. Storitve, ki predstavljajo najvišjo prioriteto za 50 % do 75 % knjižnic so storitve za mladino. Splošne knjižnice so navedle primere posameznih storitev za otroke in mladino ter storitve za spodbujanje branja in pismenosti in naj navedemo le nekatere, ki jih izvajamo tudi v JZK Gornja Radgona:

- ure pravljic; tudi v tujem jeziku,
- otroške, lutkovne, dramske, plesne predstave,
- srečanja z avtorji, pesniki, pisatelji,
- razstave, delavnice, uganke, natečaji,
- igralne ure,
- predšolske bralne značke,
- bibliopedagoške dejavnosti,
- Noč z Andersenom,
- Rastem s knjigo,
- čajanke,
- vodeni obiski knjižnic,
- ježkov (in drugi) nahrbtnik,
- sodelovanje na festivalih in raznih prireditvah,
- ter razni projekti za spodbujanje branja.

Iz ugotovljenega lahko povzamemo, da se knjižnice zavedamo pomembnosti, ki jo imamo tako pri predšolskih otrocih kot pri osnovnošolcih ter mladih in pozitivno je spoznanje, da se zavedamo svoje pomembnosti, ki jo prispevamo k razvoju bralne kulture in bralne pismenosti.

4 BRALNA KULTURA IN BRALNA PISMENOST

Avtorici Haramija in Vilar (2017, str. 5–7) v svojem članku Bralna kultura kot pomemben dejavnik razvoja bralne pismenosti, bralno kulturo opredeljujeta kot skupek pojmovanj, vrednot, norm, sporočil v povezavi z branjem, katerih namen je spodbujanje branja in izboljševanje samega odnosa do branja in ne samo v povezavi z učnimi procesi, ampak vezano na vsakdanje življenje. Kot poudarjata, bralno kulturo oblikuje celotna družba in sem prištevamo tako izobraževalne sisteme kot tudi knjižnice. Gre za razvoj bralnih navad, za razvoj odnosa do samega branja, ki je povezan tako z razvedrilom kot s pridobivanjem znanja in razvoju posameznika. Z raznimi projekti v JZK Gornja Radgona krepimo in razvijamo bralno kulturo. Že pri najmlajših skušamo skozi različne aktivnosti (ure pravljic, obiski otrok v vrtcih, ogledi knjižnic naših najmlajših obiskovalcev) izoblikovati pozitiven odnos do knjig in do branja.

Kot je splošno znano obstaja veliko vrst pismenosti, a se osredotočimo na bralno pismenost, ki je pri razvoju otrok in mladostnikov še kako pomembna in kjer vidimo pomembno vlogo knjižnice. Če pomislimo na vsakdanje dogodke, sporočila, novice – torej nas obkrožajo pisne in ustne informacije, da bomo v času, v katerem se nahajamo, znali pravilno razbrati pomen vseh informacij, moramo biti vešč branja in pisanja, da bomo uspešno krmarili skozi življene. Definicije pismenosti se tekom poplave informacij in raznolikosti medijev konstantno spreminjajo in dopolnjujejo, zato definicija pismenosti ni samo ena (Haramija in Vilar, 2017, str. 6).

Splošne knjižnice lahko s svojim delovanjem, z ozaveščanjem, motiviranjem in usposabljanjem pomembno prispevamo k razvoju bralne kulture in bralne pismenosti, predvsem v lokalnem okolju. Da se v JZK Gornja Radgona zavedamo pomena bralne kulture in bralne pismenosti, in da sta slednji pomembni že od najnežnejših let, pričajo naši projekti, dogodki in aktivnosti, ki jih prirejamo za naše najmlajše obiskovalce, in jih predstavljamo v nadaljevanju.

4.1 V KNJIŽNICI SO PRAVLJICE DOMA

V JZK Gornja Radgona imamo oblikovane projekte za razvijanje predbralne pismenosti, s katerimi razvijamo intelektualni, socialni, čustveni, jezikovni in gibalni razvoj otroka. Z njimi

gradimo pozitiven odnos otrok do branja, besede, zgodbe, jezika, ilustracije, odkrivanje knjižnice in sveta. Hkrati pa z njimi ozaveščamo starše/skrbnike o pomenu predbralne pismenosti, ki je še kako pomembna za otrokov razvoj in dobro izoblikovane kompetence za življenje (Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, 2019, str. 17).

Uveljavljeni projekti, skozi katere uresničujemo vse zapisano v prostorih knjižnice, oziroma v vseh enotah JZK Gornja Radgona in tudi izven nje so:

- URE PRAVLJIC, ki so izrednega pomena za vzgojo in vsestranski razvoj otroka. Izvajamo jih v vseh enotah knjižnice ob različnih dnevih in urah. Po prebrani pravljici se z otroki pogovorimo in na temo obravnavane pravljice ustvarjamo.
- DNEVNIK PRAVLJIC – projekt se izvaja tako v vrtcih kot v knjižnici ob prisotnosti knjižničarjev in vzgojiteljic. Odnos do branja se prične razvijati že v družini, zato je namen projekta aktivno vključevanje staršev, katerih naloga je, da skupaj z otrokom preberejo pravljico, jo ilustrirajo v dnevnik pravljic in o kateri se knjižničarji potem pogovorimo z otroci v vrtcu ali v knjižnici in skupaj z njimi preberemo tudi pravljico in kaj lepega ustvarimo. Ob zaključku dnevnika pravljic, ko otroci zberejo šest ilustriranih pravljic, jih nagradimo s prav posebno pravljico urico s strani knjižničarjev ali pisateljev, pesnikov in drugih ustvarjalcev.
- SREČA JE V NAHRBTNIKU je projekt namenjen otrokom od 5. do 10. leta starosti. V nahrbtniku je za njih pripravljenih do 5 knjig različnih zvrsti za primerne starosti. Otroci si ga izposodijo, ga preberejo (ob pomoči staršev) in ilustrirajo prebrano ter nam izdelek vrnejo v knjižnico. V nahrbtniku jih čaka material za ustvarjanje in simbolično darilo.
- MAČEK V ŽAKLJU so s strani knjižničarjev v naprej pripravljeni paketi s knjigami. V paket se pripravita dve različni knjigi, in tako otrok nikoli ne ve katere knjige bo dobil. Maček v žaklju sestavljajo različni paketi: paketi od starosti 5 let ali paketi za mladostnike.

Skozi vse leto pa se projekti dopolnjujejo, izpopolnjujejo in tekom želja uporabnikov, ustanov (šol, vrtcev) izpeljemo tudi druge nenačrtovane dejavnosti in aktivnosti, ki krepijo bralno kulturo in bralno pismenost (obiski šol, vrtcev, dogodki s pisatelji, pesniki, ustvarjalci, literarno-plesne urice ...) in v katere vključujemo tako vzgojitelje, učitelje kot starše/skrbnike.

Da je vključevanje staršev v predbralno obdobje otrok in tudi ko otrok že doseže osnovno raven bralne pismenosti pomembno, poudarjata tudi Haramija in Vilar (2017, str.10). Bralna pismenost se prenaša medgeneracijsko, kar pomeni iz odraslih na otroke, zato je pomembno kakšnem odnos imajo odrasli do knjige in branja. Pomembno je, da otrok v svojem vsakdanjem življenju vidi starše, babice, dedke, učitelje, vzgojitelje ... brati. Ključnega pomena je povezovanje knjižnic z vrtci, šolami, starši/skrbniki, lokalno oblastjo in drugimi organizacijami v lokalni skupnosti.

5 DEJAVNOSTI ZA MLADE V KNJIŽNICI GORNJA RADGONA

Kot smo že pisali, vloga knjižnic v razvoju otrok in mladostnikov zaseda pomembno vlogo, saj opravlja pomembne književno vzgojne dejavnike. Avtorica Bošnjak (2006, str. 85 – 87) navaja tri osnovne književnovzgojne dejavnosti, ki se odvijajo tako v mladinskih kot splošnih in šolskih knjižnicah:

- ure pravljic, ki so namenjene mlajšim otrokom v predšolskem obdobju in prvi triadi osnovne šole,
- pogovori o knjigah, predvsem za učence višjih razredov osnovnih šol,
- pogovori z literarnimi in likovnimi ustvarjalci, za vse starosti otrok in mladostnikov.

Večji poudarek dajejo knjižnice storitvam, ki so namenjene otrokom in storitvam za spodbujanje branja ter pismenosti. Srednjo prioriteto dajejo storitvam za mladino, kar je pokazala slovenska raziskava (Aupič idr., 2018, str. 27). A ne smemo zanemariti dejstva, da se v prostem času mladostnikov odvijajo pomembni razvojni procesi in je ključnega pomena, kako svoj prosti čas izkoristijo, oziroma kako kvalitetno ga preživijo. Res je, da tudi v JZK Gornja Radgona namenjamo večjo pozornost otrokom v predšolskem obdobju in prvi triadi osnovne šole, a se skušamo vedno bolj približati mladostnikom v lokalnem okolju. Ker je mladostništvo viharo obdobje, je tudi zelo težko oblikovati aktivnosti, dogodke, projekte, ki bi mlade pritegnili. Pri oblikovanju Knjižnih čajank za mlade, smo najprej raziskali področja, ki mlade zanimajo in bi se posledično tudi zato raje udeleževali naših knjižnih čajank. A vendarle, imamo nekaj projektov, ki so že utečeni, se skozi leto dopolnjujejo in izpopolnjujejo in so namenjeni mladostnikom višjih razredov osnovnih šol. S projekti za mladostnike spodbujamo branje za intelektualni, socialni, čustveni in jezikovni razvoj mladostnikov in že večkrat omenjeno kakovostno preživljanja prostega časa. S tovrstnimi projekti spodbujamo razvoj posameznikove

identitete, ki je za to obdobje še kako značilna, spodbujamo kritično mišljenje, razvijanje posameznikovih interesov in ustvarjalnosti skozi različne oblike dela, govora, branja in glasbe itd.

5.1 SEM PRAVLJIČAR ANDERSEN

Hans Christian Andersen je bil izjemen pravljicar. V JZK Gornja Radgona skušamo ohraniti spomin nanj tako, da smo oblikovali projekt Sem pravljicar Andersen kot natečaj pisanja pravljič. Izvajamo ga že vrsto let in je namenjen osnovnošolcem od 4. razreda naprej. Namen projekta je razvijanje bralne in pisne kulture otrok in mladostnikov, kjer se poskusijo v vlogi pisateljev oziroma natančneje v vlogi pravljicarjev. Zaključna prireditev natečaja vključuje branje pravljič in vključitev otrok oz. mladostnikov, staršev, učiteljev in knjižničarjev.

5.2 NATEČAJI

Skozi vsako koledarsko leto pripravimo kakšen natečaj pisanja zgodb. Tako smo npr. v letu 2021, ki je bilo leto Josipa Jurčiča, organizirali natečaj »KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI – DANES«, ki je v mladostnikih budil kreativno, ustvarjalno in pisateljsko žilico. K sodelovanju smo povabili učenke in učence 7, 8 in 9 razredov OŠ v okolju, ki ga s svojim delovanjem pokriva JZK Gornja Radgona, da so postavili zgodbo v današnji čas ter se prepustili domišljiji in pisateljevanju. Vse prejete zgodbe smo tudi razstavili v knjižnici v Gornji Radgoni ter najbolj pisateljsko navdahnjene zgodbe tudi nagradili s simboličnim darilom.

5.3 RASTEM S KNJIGO

Vsako leto v okviru nacionalnega projekta »Rastem s knjigo« splošne knjižnice sodelujemo z Javno agencijo za knjigo RS ter osnovnimi in srednjimi šolami. S tovrstnimi projekti vzpodbujamo zanimanje za slovensko literaturo, za obisk in predstavitev knjižnice. V projekt so vključeni učenci sedmih razredov osnovnih šol, ki se nahajajo na okolju delovanja knjižnice in dijaki prvih letnikov Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci.

5.4 LITERARNI POGOVORI

Že ustaljena stalnica so literarni pogovori s pisatelji, pesniki, ilustratorji in drugimi ustvarjalci, ki jih povabimo v JZK Gornja Radgona ob različnih priložnostih. Včasih kakšen projekt zaključimo z gostom, ki sovпада s temo projekta. Velikokrat so gostje naših dogodkov pisatelji, ki predstavljajo nove knjige in tako motivirajo mladostnike za obisk knjižnic in krepijo odnos do branja. Skušamo se čimbolj približati mladostnikom s povabilom njim zanimivim osebam, ustvarjalcem.

5.5 ČAJANKE

V letu 2022/2023 smo v sodelovanju z društvom Jasa organizirali čajanko »Mladi – odraslim«, ki je bila namenjena otrokom četrtil in petih razredov osnovnih šol v lokalnem okolju. Čajanka jim je dala možnost soodločanja v lokalnem okolju, kajti namen čajanke je bilo sporočilo županom in županji občin ustanoviteljic, da otroci spregovorijo kakšne občine/okolja v katerem živijo, si želijo. Čajanke pri otrocih in mladostnikih razvijajo sposobnost kritičnega mišljenja, komuniciranja, razmišljanja, branja, pisanja ... Ker čajank še ne izvajamo, je bila ta čajanka primer dobre prakse, po kateri bomo lahko oblikovali naše knjižne čajanke.

Knjižne čajanke za mlade bomo v JZK Gornja Radgona oblikovali na prostovoljni bazi, saj kot poudarjata Kereži in Logar (2006, 169–178) je obisk za starejše otroke privlačen, če je prostovoljen, če jih pritegne druženje s sovrstniki in imajo možnost sodelovanja pri obravnavani temi in nalogi. Pomembnost pripisujeta tudi socialnim igram, s katerimi mladostnike pritegnemo k sodelovanju in spoznavanju ter nato k skupno izbranim temam, branju, delu, ki temelji na uporabi knjižničnega gradiva. Kot poudarjata so se izoblikovali klubi bralcev, ki smo jih v našem primeru poimenovali Knjižne čajanke, kjer so se udeleženci srečevali vsakih štirinajst dni. Ti klubi so vzpodbujali in razvijali bralni interes ob literarni predlogi ter jih vzpodbujali pri različnih kreativnih dejavnostih, kot npr.: risanje, izdelovanje lutk, kiparjenje, priprava lutkovnih predstav. V klubu bralcev ali pri Knjižnih čajankah ima veliko vlogo mladinski knjižničar. Velik pomen se pripisuje tudi interaktivnim igram, ki jih je potrebno vključiti v delo z mladostniki, seveda podkrepjene z literaturo, saj mladostniku omogočajo, da se bolje zaveda samega sebe in sveta okrog sebe – ključno za knjižne čajanke pa je, da se z njihovo pomočjo uresničuje književno-vzgojni smoter, torej razvijanje bralne kulture in

vzpodbujanje resnične želje in potrebe po branju. Tako klube bralcev ali Knjižne čajanke je potrebno oblikovati tako, da mladim bralcem ne bodo predstavljali/e dodatne obremenitve v že tako natrpanih šolskih obveznostih in da bodo svoj prosti čas namenili za udeleževanje le teh. Potrebno je upoštevati dejstvo, da morajo biti sproščujoče, da mora pogovor o knjigah vključevati številne druge aktivnosti, le tako bodo mladostniki razvili dober odnos do branja in ne da bi se zavedali, bodo vpleteni v proces knjižnične, književne in knjižne vzgoje.

Tako pri knjižnih čajankah, kot pri literarnih pogovorih o knjigah in pogovorih z literarnimi ter likovnimi ustvarjalci prihajajo mladi v stik s kakovostno mladinsko književnostjo in kar budi pri mladih zanimanje za literaturo, za branje... Osebni stik mladih z ustvarjalci še predstavlja dodatno motivacijo za branje. S pomočjo pogovora dobijo mladi še dodatno sposobnost poglobljenega razmišljanja o prebranem in dodatno motivacijo za branje še kakšnih del avtorja (Bošnjak, 2006, str. 87).

Pri vseh aktivnostih tako za najmlajše kot za mladostnike pa je pomembno, da ima knjižnica ustrezno zbirko, prostor in opremo, ki bo tako otroke kot mladostnike pritegnila in seveda spodbudila k obisku knjižnice, udeleževanju njenih projektov in tako pripomogla k razvoju otrok in mladostnikov. Pri oblikovanju projektov v knjižnici je potrebno upoštevati (Resman, 2010, str. 1-9):

- da so mladostniki prezasedeni s šolskimi obveznostmi,
- da je med mladimi uporabniki knjižnic bistveno več deklet kot fantov in
- da v knjižnico zahajajo mladi, ki so drugačni, tako imenovani ekstremni mladostniki.

6 KNJIŽNE ČAJANKE ZA MLADE V KNJIŽNICI GORNJA RADGONA

V JZK Gornja Radgona smo v fazi oblikovanja projekta Knjižne čajanke za mlade, ki so namenjene mladim med 11. in 15. letom, in ker je za uspešnost projekta potrebna analiza lokalnega okolja, smo izvedli zbiranje mnenj z anketiranjem, s katero smo želeli ugotoviti:

- Ali bi s Knjižnimi čajankami pritegnili mlade k branju?
- Katere so tiste teme, ki bi mlade bralce pritegnile k obisku Knjižnih čajank?
- Katere aktivnosti bi bile potrebne pri izvajanju projekta Knjižne čajanke za mlade?

Glede na namen in cilje naloge smo oblikovali naslednje hipoteze:

- H1: Knjižne čajanke vzpodbujajo zanimanje za branje ter posledično povečujejo obisk v knjižnici.
- H2: Mladi bralci raje berejo knjige po lastni izbiri kot knjige, ki so obvezno čtivo v šoli.
- H3: Mladi bralci bi se Knjižnih čajank udeležili v manjšem številu.

6.1 VZOREC

V raziskavo so vključeni učenci in učenke Osnovne šole Gornja Radgona, in sicer iz 6., 7., 8. in 9. razreda. Vsaki razred je razdeljen na tri oddelke, torej a., b., in c. oddelek. Iz vsakega razreda samo v raziskavo vključili le po en oddelek. Ker so v raziskavo vključene mladoletne osebe, torej od 11 do 15 let, smo pred izvedbo anketiranja pridobili pisna soglasja staršev o dovoljevanju anketiranja otrok. Od 84 razdeljenih anketnih vprašalnikov smo dobili vrnjenih in izpolnjenih 68 anketnih vprašalnikov. Da bi bil reprezentativen vzorec večji, bi v raziskavo morali biti vključeni učenci in učenke vseh oddelkov od 6. do 9. razreda in tako bi lahko iz pridobljenih podatkov posploševali na celotno populacijo mladih bralcev med 11 in 14–15 letom, živečih na območju Občine Gornja Radgona, za katere so Knjižne čajanke za mlade v JZK Gornja Radgona tudi namenjene.

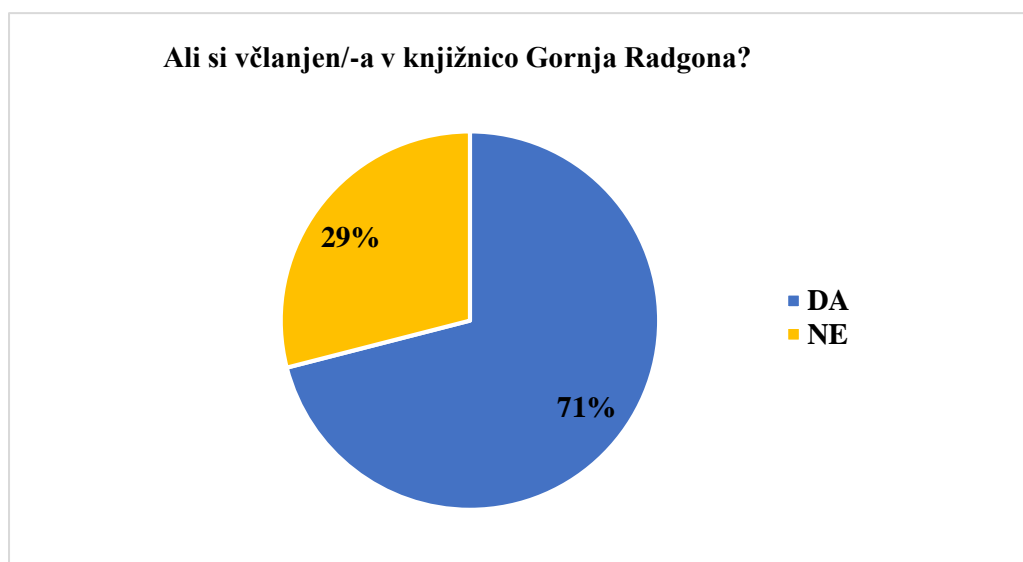
6.2 PRIPOMOČKI

Teoretična izhodišča smo pridobili s pregledom domače in tuje literature vezane na namen in cilje naloge, ter s predstavitev JZK Gornja Radgona in projektov, ki jih izvajamo za krepitev bralne kulture in bralne pismenosti za bralce začetnike in mlade bralce. Raziskovalni podatki so pridobljeni s pomočjo kvantitativne metode, in sicer uporabili smo znanstveno metodo anketo. Kot navaja avtorica Ambrožič (2005) je anketa pisno zbiranje podatkov o stališčih in mišljenjih anketirancev s pomočjo vprašalnika. Za anketno metodo je značilno, da praviloma ne proučujemo celotne populacije, ampak na ustrezen način iz nje izberemo manjši vzorec in tako pridobimo podatke, ki omogočajo posploševanje mnenj, značilnosti, prepričanaj na celotno populacijo. Naša odločitev za izbiro anketne metode se je izkazala za uspešno, saj smo v relativno kratkem času prišli do velikega števila podatkov. S pomočjo ankete lahko pridobljene podatke in s tem ugotovitve koristno uporabimo za oblikovanje projekta Knjižne čajanke za mlade, ki je namenjena prav mladim med 11 in 14–15 letom starosti ter s tem tudi povečamo

obisk šoloobvezne mladine v JZK Gornja Radgona. Vprašalnik ki smo ga oblikovali, vsebuje splošna vprašanja o spolu, razredu in starosti ter vprašanja zaprtega, odprtega in polodprtega tipa. Dodali smo tudi tabelo za vrednotenje. Natančneje vprašalnik vsebuje 3 demografska vprašanja o spolu, razredu in starosti, 1 vprašanje odprtega tipa, 1 tabelo za vrednotenje oz. mersko lestvico in 6 vprašanj zaprtega tipa. Za izvajanje ankete smo uporabili pisne – natisnjene vprašalnike, ki smo jih razdelili učencem in učenkam 6., 7., 8., in 9. razreda (v vsakem razredu po en oddelek). Anketne vprašalnike so razdelile razredničarke vsakega razreda. Anketiranje je potekalo na Osnovni šoli Gornja Radgona med 27. marcem 2023 in 7. aprilom 2023.

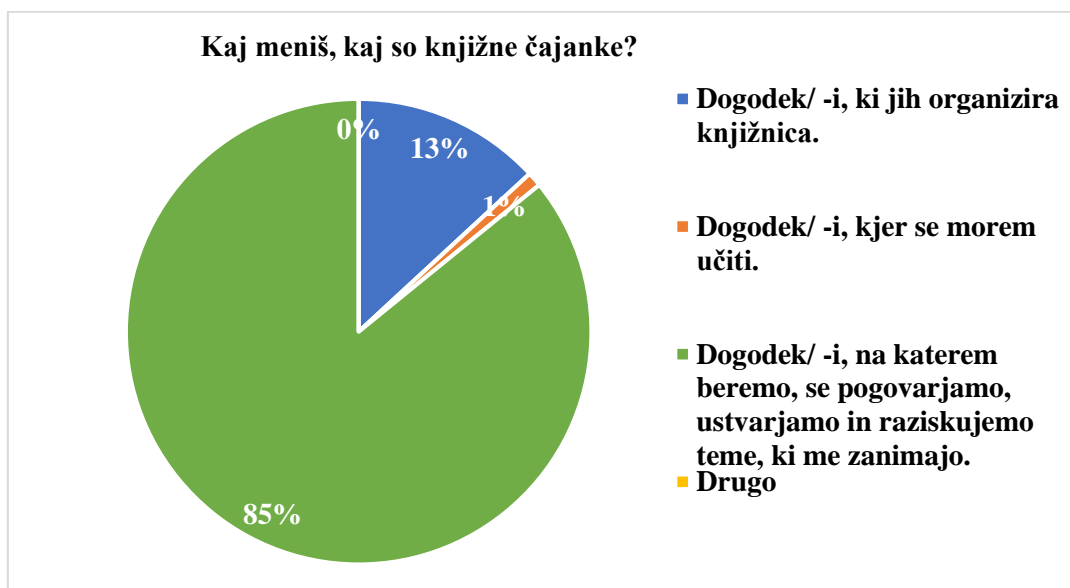
6.3 REZULTATI

Anketni vprašalnik (Priloga 1) je izpolnilo 68 anketirancev in anketirank, od tega 34 (50 %) deklet in 34 (50 %) fantov. V raziskavo je bilo vključenih 18 (26 %) šestošolcev, 22 (32 %) sedmošolcev, 15 (22 %) osmošolcev in 13 (19 %) devetošolcev iz vsakega razreda po en oddelek. Večina anketiranih, to je 20 (29 %) je bila starih 12 let, 18 (26 %) anketiranih je bilo starih 13 let, 16 (24 %) anketiranih je bilo starih 12 let, 12 (18 %) anketiranih je bilo starih 11 let in le 2 (3 %) anketirana sta bila stara 15 let. Odstotek (n), koliko anketiranih mladostnikov je odgovorilo na posamezno vprašanje je podan z oznako n = , pri naslovu posamezne slike.

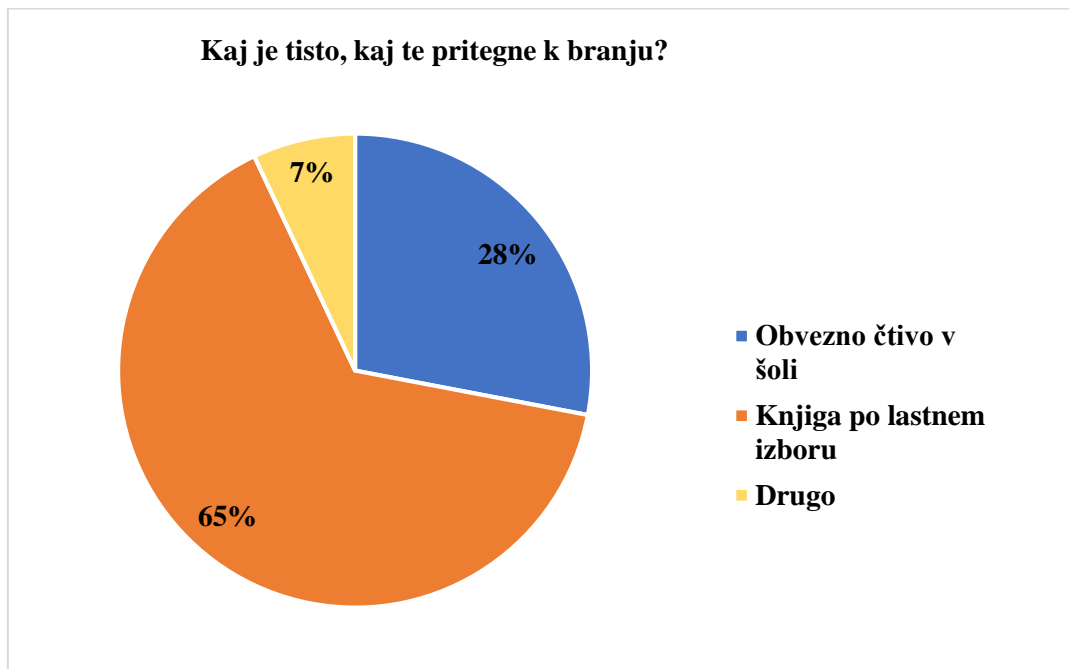
Slika 1: Odstotek včlanjenosti v knjižnico Gornja Radgona n = 68 (100 %)

Iz Slike 1 je razvidno, da je v JZK Gornja Radgona včlanjenih kar 71 % vseh sodelujočih v anketi. 29 % anketirancev ni včlanjenih v JZK Gornja Radgona. Na vprašanje je odgovorilo vseh 68 (100 %) anketiranih mladostnikov. Kljub odstotku ne včlanjenih mladostnikov je potrebno poudariti, da članstvo ni pogoj za obiskovanje večine projektov, ki jih izvajamo v knjižnici. Tako tudi za obiskovanje Knjižnih čajank za mlade članstvo ni potrebno.

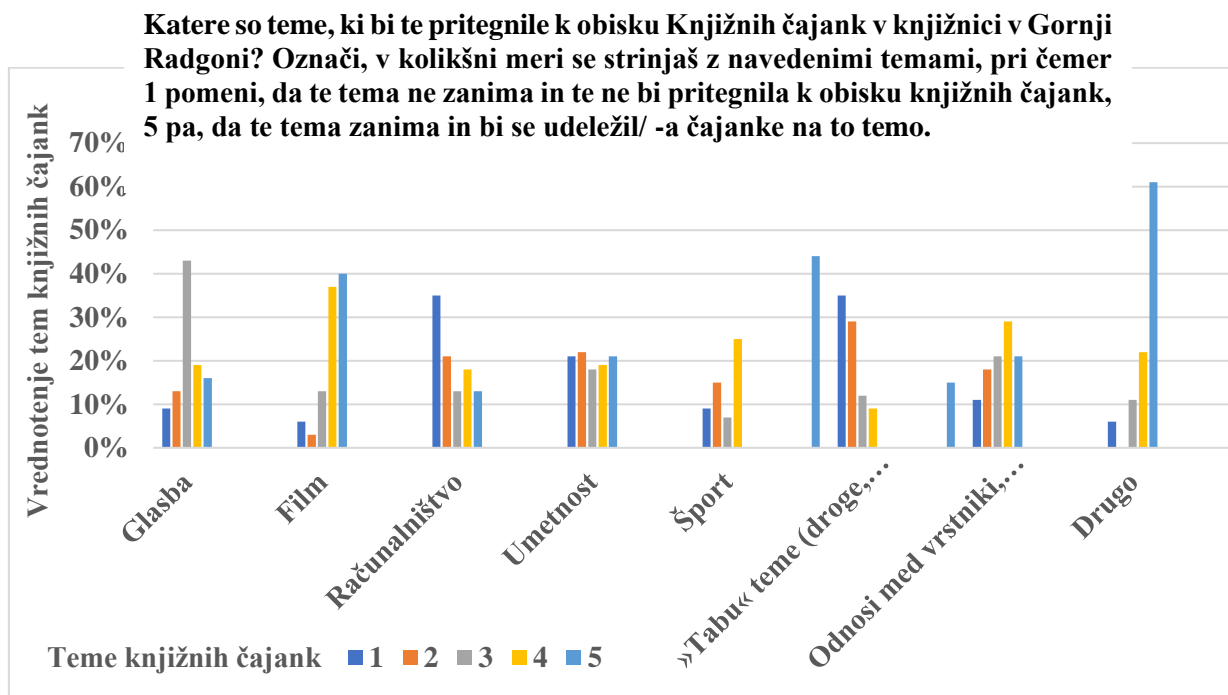
Slika 2: Razumevanje pojma knjižne čajanke n = 68 (100 %)

Slika 2 prikazuje razumevanje pojma knjižne čajanke. Iz pridobljenih podatkov ugotavljamo, da mladostniki razumejo pomen pojma knjižne čajanke, saj je kar 85 % vseh anketiranih mladostnikov odgovorilo, da so knjižne čajanke dogodek/-i na katerem berejo, se pogovarjajo, ustvarjajo in raziskujejo teme, ki jih zanimajo. Le 1 % anketiranih mladostnikov dojema knjižne čajanke kot dogodek, kjer se morejo učiti. Na vprašanje je odgovorilo vseh 68 (100 %) anketiranih mladostnikov.

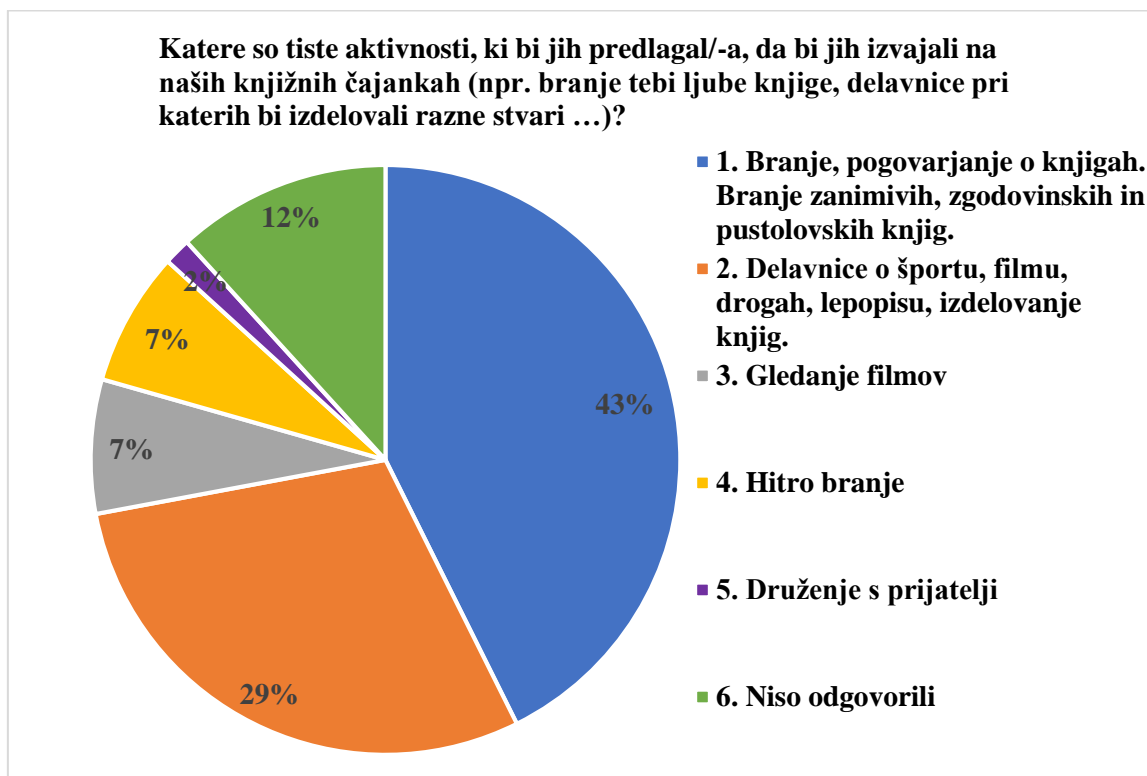
Slika 3: Razlog za branje n = 68 (100 %)

Slika 3 prikazuje, kaj je tisto kaj mlade bralce pritegne k branju, ali je to knjiga po lastnem izboru ali obvezno čtivo v šoli ali morda kaj drugega. Iz pridobljenih podatkov lahko razberemo, da anketirani mladostniki raje berejo knjige po lastnem izboru (kar 65 % anketiranih), kot pa knjige ki jih imajo kot obvezno čtivo v šoli (28 %). A odstotek 28 % je kar velik in nam lahko pove, da imajo ti anketirani mladostniki slabše bralne navade, saj berejo le knjige, ki predstavljajo obvezno čtivo. 7 % anketiranih mladostnikov je odgovorilo, da jih k branju pritegne knjiga, ki ima izviren naslov in da mora biti zanimiva. Pojavil se je tudi odgovor, da jih branje ne zanima. Na vprašanje je odgovorilo vseh 68 (100 %) anketiranih mladostnikov.

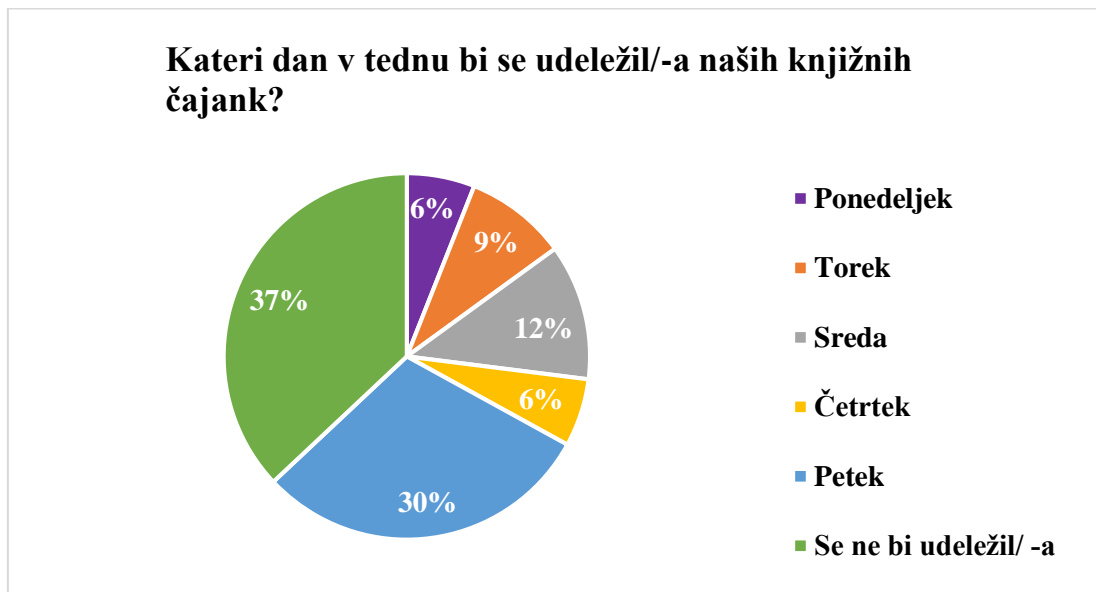
Slika 4: Vrednotenje tem pri knjižnih čajankah n = 68 (100 %)

Na Sliki 4 so predstavljeni odgovori anketiranih mladostnikov, ki so bili pridobljeni z mersko lestvico. Na osi x so podane teme knjižnih čajank. Na osi y pa vrednotenje tem knjižnih čajank v odstotkih. Anketirani mladostniki so izrazili, v kolikšni meri bi jih podana tema pritegnila k obisku knjižnih čajank, kjer 5 pomeni, da jih tema zanima in bi se udeležili knjižnih čajank in 1 pomeni, da jih tema ne zanima in jih ne bi pritegnila k obisku knjižnih čajank. Šport in film sta se izkazali kot temi, zaradi katerih bi se anketirani mladostniki udeležili knjižnih čajank in ki ju najbolj zanimata, saj so izrazili največjo mero strinjanja (šport 44 % in film 40 %). Sledi tema odnosi med vrstniki in prijateljstvo. Teme povezane z drogami, alkoholom, spolnostjo ali tako imenovane »Tabu teme« so se izkazale za teme, ki anketirane mladostnike v okviru knjižnice ne zanimajo in se posledično tudi zaradi njih ne bi udeležili knjižnih čajank. Kar 35 % anketiranih mladostnikov je izrazilo najnižjo stopnjo zanimanja za »Tabu teme«. Računalniške/video igrice (61 %) so tema, ki so jo anketirani mladostniki navedli pod možnost drugo in jih zanima v največji meri. Zraven tem pod možnost drugo so se pojavile še teme o živalih, stripih in naravi.

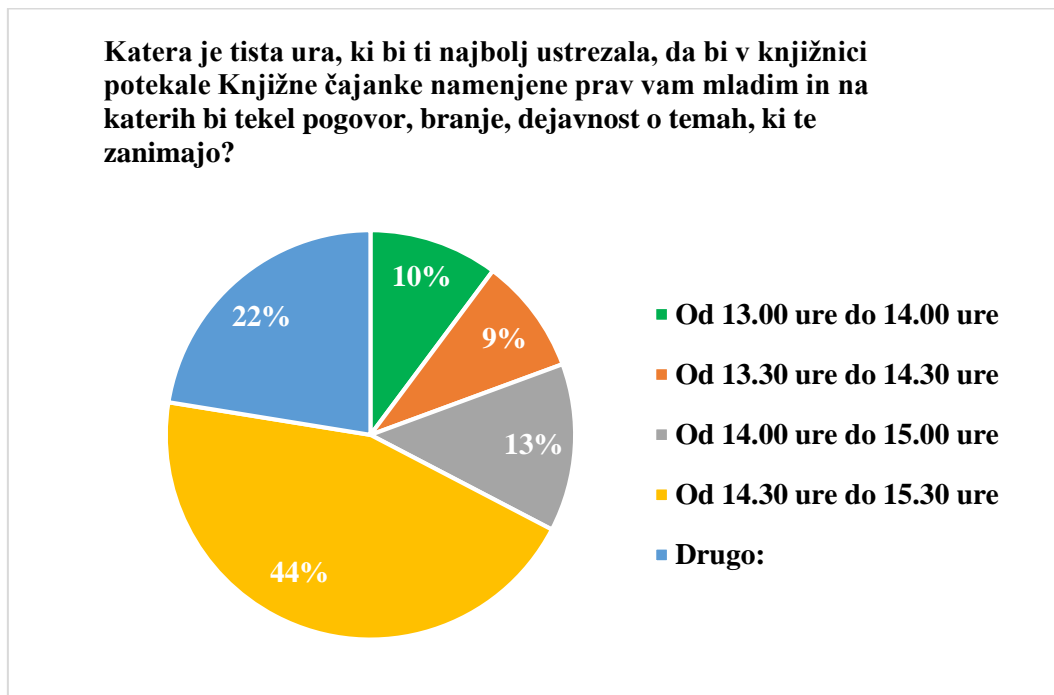
Slika 5: Aktivnosti na knjižnih čajankah n = 60 (88 %)

Iz Slike 5, ki prikazuje katere so tiste aktivnosti, ki si jih anketirani mladostniki želijo na knjižnih čajankah, lahko razberemo, da si mladostniki knjižne čajanke predstavljajo kot dejavnosti na katerih berejo in se pogovarjajo o njim ljubih knjigah. Predvsem so izpostavili, da morejo biti knjige čajank zanimive in pustolovske. Takšnih je kar 43 % anketiranih mladostnikov. 29 % anketiranih mladostnikov si želi, da bi bile knjižne čajanke organizirane kot delavnice na katerih bi izdelovali stvari, kjer bi lahko naredili in napisali knjigo, na katerih bi bile delavnice vezane na šport, delavnice kjer bi lahko gledali filme, kjer bi pogovor tekkel tudi o drogah in se učili lepopisa. Nekaj anketiranih mladostnikov (12 %) na vprašanje ni odgovorilo. Ker je vprašanje 5 (Priloga 1) v anketnem vprašalniku odprtega tipa, smo odgovore anketiranih mladostnikov razdelili v 6 skupin, kot je razvidno iz slike 5. n = 60 (88 %), 8 (12 %) anketiranih mladostnikov ni navedlo aktivnosti, ki bi jih zanimale v okviru knjižnih čajank, torej niso odgovorila na vprašanje.

Slika 6: Delež udeležbe na knjižnih čajankah n = 67 (99 %)

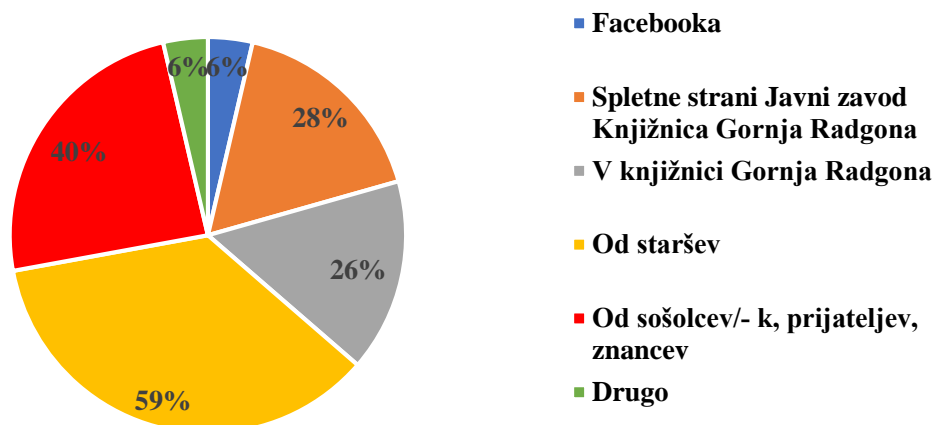
Slika 6 prikazuje kakšen bi bil delež udeležbe na knjižnih čajankah glede na dan in število tistih, ki se knjižnih čajank ne bi udeležili. Iz prikazane slike lahko razberemo nič kaj obetaven podatek, vezan na bodoče knjižne čajanke v JZK Gornja Radgona, saj je kar 37 % anketiranih mladostnikov odgovorilo, da se naših knjižnih čajank ne bi udeležili. Da bi izvajali knjižne čajanke ob petkih, je izrazilo 30 % anketiranih mladostnikov. Ponedeljek (6 %) in četrtek (6 %) sta se izkazala za najbolj neustrezna dneva izvajanja knjižnih čajank. V raziskavo nismo zajeli sobot, ker je takrat knjižnica odprta manj ur in ob sobotah ne izvajamo omenjenih projektov, saj dela samo en knjižničar/-ka. n = 67 (99 %), 1 (1 %) anketirani mladostnik ni odgovoril na vprašanje.

Slika 7: Ura izvajanja knjižnih čajank n = 67 (99 %)

Slika 7 prikazuje ure izvajanja knjižnih čajank. Za kar 44 % vseh anketiranih mladostnikov je ura od 14.30 do 15.30 najustreznejša, da bi se lahko udeležili knjižnih čajank. Ura od 13.30 do 14.30 se je izkazala za najmanj ustrezno. Pod možnost drugo (22 %) so anketirani mladostniki v večini izbrali, da bi se knjižnih čajank udeležili po 16.00 uri. n = 67 (99 %), 1 (1 %) anketirani mladostnik ni odgovoril na vprašanje.

V knjižnici izvajamo in prirejamo različne dogodke namenjene otrokom, mladostnikom in odraslim (pravljicne urice, Rastem s knjigo, spoznavanje COBISS + sistema, pogovori s pisatelji ...). Preko katerih medijev izveš za novosti in dogodke, ki se odvijajo pri nas v knjižnici?

Slika 8: Pridobivanje informacij o novostih in dogodkih v knjižnici Gornja Radgona n = 68 (100 %)

Iz slike 8 lahko razberemo, da so starši pri anketiranih mladostnikih še zmeraj vir informacij, saj je kar 59 % anketiranih mladostnikov odgovorilo, da so starši tisti, ki jih informirajo o novostih in dogodkih v JZK Gornja Radgona. Sledijo prijatelji, sošolci (40 %), 28 % anketiranih mladostnikov poišče informacije o novostih in dogodkih v JZK Gornja Radgona preko spletne strani Javnega zavoda knjižnica Gornja Radgona in 26 % anketiranih mladostnikov informacije in novosti o dogodkih dobi kar v JZK Gornja Radgona. Najmanj (6 %) učencev išče informacije na Facebook profilu knjižnice.

7 RAZPRAVA

V pisni nalogi smo si glede na namen in cilje naloge zadali naslednja raziskovalna vprašanja in hipoteze. Pri odgovarjanju na raziskovalna vprašanja in potrditvi ali zavrnitvi hipotez so nam bili v pomoč odgovori, ki smo jih pridobili s kvantitativno metodo raziskovanja, in sicer uporabili smo znanstveno metodo anketiranja.

Ali bi s Knjižnimi čajankami pritegnili mlade k branju? Tako smo v prvi hipotezi H1 predvidevali, da Knjižne čajanke in podobni projekti vzpodbujajo zanimanje za branje ter posledično povečujejo obisk v knjižnici.

Ugotovili smo, da imajo anketirani mladostniki pravilno predstavo o pojmu knjižne čajanke, saj si kar 85 % anketiranih mladostnikov knjižne čajanke razlaga kot dogodek, na katerem berejo, se pogovarjajo, ustvarjajo in raziskujejo teme, ki jih zanimajo ter ga ne dojemajo kot dogodek, na katerem se morejo učiti. Če je dogodek oblikovan tako, da ga mladostniki dojemajo kot pozitivno preživljanje prostega časa in ne kot prisila, vsekakor spodbujajo zanimanje za branje in posledično tudi povečujejo obisk v knjižnici. Ugotovili smo tudi, da je 43 % anketiranih mladostnikov navedlo, da si na knjižnih čajankah želijo branja njim ljubih knjig, 29 % anketiranih mladostnikov je navedlo, da si na knjižnih čajankah želijo delavnic o športu, filmu, lepopisu, izdelovanju in pisanju knjig; kar kaže nato, da knjižne čajanke vzpodbujajo bralno kulturo in bralno pismenost. Ker omenjenega projekt še ne izvajamo, ne moremo v popolnosti potrditi hipoteze, predvsem ne z vidika povečevanja obiska v JZK Gornja Radgona. Lahko pa potrdimo, da si kar 85 % vseh anketiranih mladostnikov knjižne čajanke razlaga kot dogodek na katerem berejo in kar 43 % vseh anketiranih mladostnikov si na knjižnih čajanka želi branja njim ljubih knjig.

Torej hipoteza H1 je delno potrjena.

V drugi hipotezi H2 smo predvidevali, da mladi bralci raje berejo knjige po lastni izbiri, kot knjige, ki so obvezno čtivo v šoli.

Ugotovili smo, da kar 65 % anketiranih mladostnikov k branju pritegnejo knjige po lastnem izboru, 7 % jih je navedlo, da mora knjiga imeti izviren naslov in biti mora zanimiva; kar lahko sklepamo, da gre za knjigo po lastnem izboru. A 28 % anketiranih mladostnikov je izrazilo, da berejo ker to od njih zahteva šola, oziroma da jih k branju pritegne obvezno čtivo v šoli. Tako da na tej točki smatramo, da teh 28 % ni zanemarljiv podatek in da bi bilo potrebno izbrati pravi pristop do mladih, ki bi pri mladostnikih spodbudil željo po branju in s tem krepil bralno kulturo in bralno pismenost.

Hipoteza H2 je potrjena.

V hipotezi H3 smo predvidevali, da bi se mladi bralci Knjižnih čajank udeležili v manjšem številu.

Iz podatkov, ki kažejo na to, da se Knjižnih čajank za mlade v knjižnici Gornja Radgona kar 37 % anketiranih mladostnikov ne bi udeležilo, lahko predvidevamo, da bi se jih udeležili v manjšem številu. Če bi naše Knjižne čajanke potekale ob petkih, bi se jih udeležilo 30 % anketiranih mladostnikov.

Hipoteza H3 je potrjena.

Katere so tiste teme, ki bi mlade bralce pritegnile k obisku Knjižnih čajank? Katere aktivnosti bi bile potrebne pri izvajanju projekta Knjižne čajanke?

Raziskava je pokazala, da sta šport in film temi, ki bi anketirane mladostnike pritegnili k obisku Knjižnih čajank. Sledi tema o odnosu med vrstniki in prijatelji. Branje zanimivih knjig in pogovor o njih, delavnice o športu, filmu, izdelovanju knjig in o lepopisu so aktivnosti, ki si jih mladi v sklopu Knjižnih čajank najbolj želijo.

8 ZAKLJUČEK

Mladostništvo je viharo obdobje in še kako je pomembno, kdo se pojavlja v življenju odraščajočih otrok in s katerimi aktivnostmi si mladostniki zapolnijo prosti čas. Knjižne čajanke vidimo kot eno izmed odličnih možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa odraščajočih otrok. Raziskava nam je dala odlične možnosti za oblikovanje Knjižnih čajank za mlade v JZK Gornja Radgona kot kakovostno preživljanje prostega časa mladostnikov. Veseli nas podatek, da je velik delež (71 %) anketiranih mladostnikov že članov naše knjižnice in da Knjižne čajanke razumejo kot dogodek, kjer se berejo zanimive in njim ljube knjige ter bi tako kvalitetno preživeli prosti čas. Če združimo deleže tistih, ki jih k branju pritegne knjiga po lastnem izboru in tiste, ki jih k branju pritegne zanimiva knjiga z izvirnim naslovom, je takšnih anketiranih mladostnikov kar 72 %. Ker mladostnikov nismo povprašali o obiskovanju knjižnice, lahko le predvidevamo, da ti anketirani mladostniki obiskujejo knjižnico in si tudi izberejo knjige po lastni želji.

Raziskava nam je podala odlične iztočnice, kako pravilno, pozitivno, kvalitetno in predvsem mladostnikom zanimivo oblikovati prihajajoči projekt Knjižne čajanke za mlade v JZK Gornja Radgona. Teme Knjižne čajanke morejo biti usmerjene v šport, film in odnose med vrstniki.

Tako imenovane »Tabu teme (droge, spolnost, alkoholizem ...)«, so teme, ki mlade ne zanimajo v veliki meri. Knjižne čajanke moremo oblikovati v okviru branja in delavnic. Predvsem branje knjig, o katerih potem poteka tudi debata in vključiti aktivne delavnice vezane na šport, film, kreativnost, ustvarjalnost. Petek je tisti dan v tednu, ki bi mladostnikom najbolj ustrežal za udeležitev na čajankah, ki bi se jih udeležili v manjšem številu. Presenetljivo je tudi spoznanje, da bi se anketirani mladostniki Knjižnih čajank udeležili v popoldanskih urah, in sicer od 14.30 ure naprej. Raziskava je pokazala, da so starši, vrstniki, prijatelji pomembni dejavniki v fazi odraščanja, saj so slednji tisti, ki anketiranim mladostnikom predstavljajo vir informacij vezanih na dogodke v JZK Gornja Radgona. Veseli nas dejstvo, da smo knjižničarji tisti, ki skupaj z našo spletno stranjo mladostnikom predajamo informacije o dogodkih v knjižnici Gornja Radgona. Če povzamemo obisk le nekaterih dogodkov, ki so namenjeni mladim v JZK Gornja Radgona, kot npr. Sem pravljicar Andersen (v letu 2023 je sodelovalo kar 60 otrok), Rastem s knjigo (v letu 2022/2023 je sodelovalo 156 sedmošolcev), izvedba čajanke »Mladi-odraslim« (v letu 2022/2023 je sodelovalo 150 otrok).

Raziskava nam je potrdila, da smo na pravi poti, da je potrebno dajati pozornost mladostnikom in da se s pravim pristopom lahko približamo razburkanemu obdobju odraščanja in kar je najpomembneje, da s svojim delovanjem pozitivno vplivamo na bralno kulturo in bralno pismenost otrok in mladostnikov, ki sta še kako pomembni popotnici za življenje.

Da bi lahko še bolje razumeli mladostnike, bi bilo potrebno v raziskavo vključiti bolj podrobna vprašanja, ki bi nam prinesla odgovore na to: ali jim naše na novo oblikovane knjižne čajanke predstavljajo pozitiven dogodek, ali ti mladostniki, ki raje berejo knjige po lastnem izboru, dejansko obiskujejo knjižnico in si tako sami izberejo njim ljubo knjigo. Bilo bi tudi potrebno vprašanje, ki bi nam podalo odgovore na to, v kolikšni meri se mladostniki udeležujejo dogodkov, ki so namenjeni njim. Podrobno bi bilo potrebno analizirati ali se tisti, ki so obveščeni o dogodkih v JZK Gornja Radgona preko najrazličnejših kanalov, dejansko udeležijo teh projektov. Smotrno bi bilo tudi raziskati koliko mladostnikov je takšni, ki jih novosti in dogodki v JZK Gornja Radgona ne zanimajo. Torej ostajajo odprta vprašanja, s katerimi lahko našo raziskavo še nadgrajujemo.

9 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Ambrožič, M. (2005). Anketna metoda. V A. Šauperl (ur.), *Raziskovalne metode v bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu* (str. 23–52). Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.
- Aupič, M., Brenčič, P., Fras Popović, S., Lesjak, B., Podbrežnik Vukmir, B., Vilar, P., Vodeb, G. in Zdravje, A. (2018). *Doseganje razvojnih usmeritev Standardov za splošne knjižnice veljavnih v obdobju 2005–2017: raziskava*. Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Bošnjak, B. (2006). Mladi potrebujejo knjižnico. V M. Logar (ur.), *Splet branja in domišljije: zbornik ob petdesetletnici mladinskega knjižničarstva v Mariboru: 1953–2003* (str. 79–88). Mariborska knjižnica.
- Derganc, S. (2004). *Prosti čas mladih*. Salve.
- Haramija, D. in Vilar, P. (2017). Bralna kultura kot pomemben dejavnik razvoja bralne pismenosti. *Otrok in knjiga: revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev*, 44(98), 5–16.
- Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona. (2019). *Strateški načrt JZ Knjižnica Gornja Radgona za obdobje 2020 – 2025*. <http://www.lu-gradgona.si/images/dokumenti/KNJINICA%20GORNJA%20RADGONA%20-%20STRATEKI%20NART%202020%20-%202025.pdf>
- Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona. (2022). *Letni program dela 2022*. <http://www.lu-gradgona.si/images/dokumenti/USKLAJEN%20LETNI%20PROGRAM%20DELA%202022.pdf>
- Kristančič, A. (2007). *Svoboda izbire – moj prosti čas*. A. A. Inserco.
- Kereži, R. in Logar, M. (2006). Klub bralcev kot oblika mladostniškega druženja. V M. Logar (ur.), *Splet branja in domišljije: zbornik ob petdesetletnici mladinskega knjižničarstva v Mariboru: 1953–2003* (str. 169–178). Mariborska knjižnica.
- Lavrič, M., Flere, S., Tavčar Krajnc, M., Klanjšek, R., Musli, B., Naterer, A., Kirbiš, A., Divjak, M. in Lešek, P. (2011). *Mladina 2010: družbeni profil mladih v Sloveniji*. Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino; Založba Aristej.
- Lavrič, M., Deželan, T., Klanjšek, R., Lahe, D., Naterer, A., Radovan, M., Rutar, T., Sardoč, M., Uršič, M., Majce, M., Cupar, T., Matjašič, M., Nacevski, K., Vombergar, N. in

- Prešeren, J. (2021). *Mladina 2020: položaj mladih v Sloveniji*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Univerza v Ljubljani, Založba univerze.
- Mestna knjižnica Ljubljana. (2016). *Smernice za mlade v MKL: z mladimi ustvarjalno in izobraževalno povezana MKL*. https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2021/04/Smernice_za_mlade_v_MKL_z_naslovnico.pdf
- Newman, N. (2017). *Vzgajanje strastnih bralcev: 5 preprostih korakov do uspeha v šoli in življenju*. Založba KMSŠ.
- Resman, S. (2010). (2016). *Da bodo še naprej obiskovali knjižnico: Oddelek za mladostnike v MKL*. Mestna knjižnica Ljubljana. https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2021/04/Oddelek_za_mladostnike_v_MKL.pdf
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028)*. (2019). Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- Ule, M. (2008). *Za vedno mladi? Socialna psihologija odraščanja*. Fakulteta za družbene vede.
- Ule, M., Rener, T., Mihelj, V., Mencin Čeplak, M., Tivadar, B., Kuhar, M., Kamin, T. in Štebe, T. (2002). *Mladina 2000: slovenska mladina na prehodu v tretje tisočletje*. Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino; Založba Aristej.
- Zakon o knjižničarstvu (ZKnj-1). (2001). *Uradni list RS*, št. 87/2001, 96/2002 – ZUJIK, 92/2015.

PRILOGE

PRILOGA 1

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljena učenka, učenec!

Sem Janja Kreslin Rauter, zaposlena v **Javnem zavodu knjižnica Gornja Radgona**. Pri zaključni nalogi za bibliotekarski izpit bom potrebovala tudi nekaj tvoje pomoči. Da bi v knjižnici približali knjižne čajanke – vam mladim, potrebujem nekaj tvojih odgovorov na zastavljena vprašanja. Pred seboj imaš anketni vprašalnik, ki je anonimen, zato si lahko pri svojih odgovorih povsem iskren/-a. Z anketnim vprašalnikom želimo ugotoviti, katere so tiste teme, ki bi tebe kot mladega bralca/-ko, pritegnile k obisku knjižnih čajank – katerih namen je, da se mladi bralci med seboj spoznavate, razvijate bralne navade ... in tako kakovostno preživljate prosti čas. Vzemi si čas, vprašanja dobro preberi in odgovarjaj odkrito, saj mi bodo tvoji odgovori pomagali pri empiričnemu delu seminarske naloge, še posebej pa nam bodo v pomoč pri oblikovanju knjižnih čajank v knjižnici Gornja Radgona. Za sodelovanje se ti že vnaprej zahvaljujem in ti želim uspešen zaključek šolskega leta.

SPOL (obkroži) M Ž

RAZRED (napišeš samo razred in ne oddelka): _____

STAROST (napiši) _____

1. **Ali si včlanjen/-a v knjižnico Gornja Radgona?** (Obkroži črko pred izbranim odgovorom.)
 - a) Da
 - b) Ne

2. **Kaj meniš, kaj so knjižne čajanke?** (Obkroži črko pred izbranim odgovorom.)
 - a) Dogodek/ -i, ki jih organizira knjižnica.
 - b) Dogodek/ -i, kjer se morem učiti.
 - c) Dogodek/ -i, na katerem beremo, se pogovarjamo, ustvarjamo in raziskujemo teme, ki me zanimajo.
 - d) Drugo: _____.

3. **Kaj je tisto, kaj te pritegne k branju?** (Obkroži črko pred izbranim odgovorom.)

- a) Obvezno čtivo v šoli
- b) Knjiga po lastnem izboru
- c) Drugo: _____

4. Katere so tiste teme, ki bi te pritegnile k obisku Knjižnih čajank v knjižnici v Gornji Radgoni? Označi, v kolikšni meri se strinjaš z navedenimi temami, pri čemer 1 pomeni, da te tema ne zanima in te ne bi pritegnila k obisku knjižnih čajank, 5 pa, da te tema zanima in bi se udeležil/ -a čajanke na to temo.

TEMA	1	2	3	4	5
Glasba	☐	☐	☐	☐	☐
Film	☐	☐	☐	☐	☐
Računalništvo	☐	☐	☐	☐	☐
Umetnost	☐	☐	☐	☐	☐
Šport	☐	☐	☐	☐	☐
»Tabu« teme (droge, alkohol, spolnost, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Odnosi med vrstniki, prijateljstvo, ...	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo: _____	☐	☐	☐	☐	☐
	☐				

5. Katere so tiste aktivnosti, ki bi jih predlagal/-a, da jih bi izvajali na naših knjižnih čajankah (npr. branje tebi ljube knjige, delavnice pri katerih bi izdelovali razne stvari ..). (Odgovor napiši na črto.)

- 6. Kateri dan v tednu bi se udeležil/-a naših knjižnih čajank?** (Obkroži črko pred izbranim odgovorom.)
- a) Ponedeljek
 - b) Torek
 - c) Sreda
 - d) Četrtek
 - e) Petek
 - f) Se ne bi udeležil/ -a
- 7. Katera je tista ura, ki bi ti najbolj ustrezala, da bi v knjižnici potekale Knjižne čajanke namenjene prav vam mladim in na katerih bi tekel pogovor, branje, dejavnost o temah, ki te zanimajo?** (Obkroži črko pred izbranim odgovorom.)
- a) Od 13.00 ure do 14.00 ure
 - b) Od 13.30 ure do 14.30 ure
 - c) Od 14.00 ure do 15.00 ure
 - d) Od 14.30 ure do 15.30 ure
 - e) Drugo: _____
- 8. V knjižnici izvajamo in prirejamo različne dogodke namenjene otrokom, mladostnikom in odraslim (pravljичne urice, Rastem s knjigo, spoznavanje COBISS+ sistema, pogovori s pisatelji ...). Preko katerih medijev izveš za novosti in dogodke, ki se odvijajo pri nas v knjižnici?** (Možnih je več odgovorov).
- a) Facebooka
 - b) Spletne strani Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona
 - c) V knjižnici Gornja Radgona
 - d) Od staršev
 - e) Od sošolcev/- k, prijateljev, znancev
 - f) Drugo: _____